

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Семенов Євгеній ПОПУЛІСТСЬКА РИТОРИКА ОБІЦЯНОК: МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ.....	282
Бабенко Андрій ЦИФРОВИЙ ЛОБІЗМ ЯК НОВА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ УХВАЛЕННЯ РІВНЕНЬ В УМОВАХ ОНЛАЙН-КОМУНІКАЦІЇ.....	284
Квітова Катерина ПРАВОВА КОНЦЕПЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	286
Ковальчук Олександра УКРАЇНА В СИСТЕМІ НОВОЇ АРХІТЕКТУРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	290
Таргоніна Марія ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС.....	293
Буянов Іван ЄВРОПЕЙСЬКА КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА ТА АДАПТАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ.....	295
Івахненко Анастасія РОЛЬ УКРАЇНИ У ЗМІЦНЕННІ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	298
Казюк Анатолій ЧОРНЕ МОРЕ ЯК ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ФРОНТИР: ПРОТИСТОЯННЯ ЗАХОДУ Й СХОДУ У ХХІ СТОЛІТТІ.....	299
Пештерєва Ольга ЦИФРОВА ДЕМОКРАТІЯ ПРОТИ ЦИФРОВОГО АВТОРИТАРИЗМУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОЛІТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ.....	301
Тищенко Юрій ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ФАКТОР ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ.....	304

Інтеграція громадянської освіти з патріотичним вихованням сприяє створенню нової педагогічної парадигми, у якій освіта розглядається як простір формування громадянської зрілості. Замість одностороннього впливу на учня чи студента акцент робиться на співтворчості, співучасті, партнерстві між педагогами, громадськими організаціями, місцевими громадами. Саме така модель освіти сприяє становленню активного громадянства, яке є невід'ємною рисою демократичного суспільства.

Отже, інтеграція громадянської освіти та патріотичного виховання є не лише педагогічним або виховним завданням, а стратегічною передумовою формування політичної культури зрілої демократії. Вона створює підґрунтя для консолідації українського суспільства, відновлення довіри до державних інститутів, посилення національної ідентичності та європейського вектору розвитку. Для України сьогодні це не абстрактна ідея, а практична потреба, від реалізації якої залежить стійкість держави й єдність нації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Davydenko, O. (2024). Civic competences as a tool for building a democratic society in Ukraine. *Dnipro Academy of Continuing Education Herald. Series: Philosophy, Pedagogy*, 2(2), 116-124.
2. Демчук Т. М. Громадянська освіта: міждисциплінарність у становленні політичної культури України. *Empirio: гуманітарні науки –2024. № 4. С. 5–13.*
3. Бевз Т. А. Національно-патріотичне виховання в Україні: нормативно-правові основи. *Наукові записки Інституту державного управління. 2023. № 78. С. 33–41.*

СЕМЕНОВ ЄВГЕНІЙ

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальність 052 Політологія, Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук
Науковий керівник: **НАУМКІНА СВІТЛАНА**, докторка політичних наук,
професорка, завідувачка кафедри політичних наук і права
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ПОПУЛІСТСЬКА РИТОРИКА ОБІЦЯНОК: МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

Популістська риторика обіцянок сьогодні виступає одним із складних викликів для функціонування демократичних інститутів. В умовах зростаючої нестабільності та загостренням суспільно-політичних криз популізм набирає ваги як стиль політичної комунікації, що апелює до «народу» проти «еліти» і будує політичні обіцянки як символи змін і відновлення довіри. Українська

ситуація демонструє, що у воєнних і поствоєнних умовах популістська комунікація здатна впливати на структуру політичного поля, створюючи нові лінії розмежування, змінюючи баланс між владою та суспільством, перекроюючи політичні інституції та очікування громадян [1, с. 60-65].

Популістська риторика обіцянок характеризується спрощенням складних політичних процесів, масовою мобілізацією емоцій, зосередженістю на персоналіях і створенні образу «народної волі». Результатом такої комунікації стає підірив довіри до класичних інститутів — парламентів, судів, партійної системи — які в очах виборців починають сприйматися як дистанційовані, неконтрольовані «еліти». У міжнародному контексті дослідження показують, що популістські рухи використовують кризові ситуації для нарощування впливу, а інституційна стійкість демократії в таких країнах виявляється під значним тиском [3].

Українська політична дійсність під час війни та після неї створює додатковий простір для популістської риторики обіцянок. Серед ключових викликів є відсутність чітких перспектив завершення конфлікту, зміна місця держави у міжнародній системі, трансформація політичного устрою і зниження довіри населення до влади [1, с. 77-80]. В такому контексті політики, звертаючись із обіцянками до «народу», часто не стикаються з інституціональними обмеженнями, що створює ризик побудови політичного порядку, базованого не на системі збалансованих інститутів, а на персоналізованій лідерській моделі.

Популістські лідери, які будують свою легітимність через обіцянки та емоційні апеляції, часто супроводжуються зниженням довіри до політичних систем, адже їхній стиль управління та комунікації негативно впливає на сприйняття стабільності та надійності державних інститутів [4]. Водночас глобальний тренд — демократичний відкат (backsliding) — та показує, що популістські режими або партії стають агенціями змін, які знижують ефективність інституцій, послаблюють поділ влади та судову незалежність [3].

Механізми впливу популістської риторики обіцянок на демократичну стабільність можна описати таким чином: по-перше, через комунікативний канал — коли обіцянки стають інструментом емоційної мобілізації, що замінює аргументовану політичну дискусію; по-друге, через інституційний канал — коли інститути систематично делегітимізуються, а політики апелюють до «народу» напряду, минаючи або підриваючи традиційні механізми контролю; по-третє, через психологічний канал — коли виборці стають частиною «емоційної спільноти», об'єднаної не програмою реформ, а спільним ворогом чи кризою.

Для України ці механізми мають особливий вимір, адже війна, трансформація суспільства, міжнародна інтеграція та внутрішні виклики створюють середовище для активного використання популістської риторики обіцянок. З одного боку, це дає можливість політикам реагувати на гострі

запити громадян, з іншого – створює ризик того, що політична стабільність і довіра до інститутів будуть підмінені ілюзіями змін.

Отже, стабільність демократичних інститутів у контексті популістської риторики обіцянок стане залежною від здатності політичних акторів і громадянського суспільства перейти від логіки емоційних обіцянок до логіки системних реформ, від персоналістичних моделей до інституційної культури, від мобілізації до відповідальності. Формування такої політичної культури і потужного громадянського контролю – це той фундамент, на якому може бути збудована стійка демократія.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Майборода О. «Проблемні напрями реструктуризації політичного поля України в умовах війни: прогностичні варіанти». Політичні дослідження. 2023. № 2 (6). С. 58–86.
2. Reznik O. «Populism in a society with an excess of challenges». Стратегічні та міжнародні дослідження. 2022. № 3. С. 45-54.
3. Schiffers M. «Democratic backsliding and the populist challenge for liberal democracies». Zeitschrift für Vergleichende Politikwissenschaft. 2025. Vol. 19.
4. Kuczyński P. «Credible Leaders and Unreliable Politicians: Populist Leadership and Decline of Public Trust». Politics & Governance. 2025. Vol. 13, № 2.

БАБЕНКО АНДРІЙ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальність 052 Політологія, Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук
Науковий керівник: **ГЕДІКОВА НАТАЛІЯ**, докторка політичних наук,
професорка кафедри політичних наук і права
*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

ЦИФРОВИЙ ЛОБІЗМ ЯК НОВА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ УХВАЛЕННЯ РІВНЕНЬ В УМОВАХ ОНЛАЙН-КОМУНІКАЦІЇ

В нинішніх політичних реаліях цифрові технології докорінно змінюють способи, у які громадяни, бізнес і громадські організації взаємодіють із владою. Просування інтересів – як інструмент впливу на політичні рішення – також зазнає глибокої трансформації, переходячи у цифрову площину. Саме тому актуалізується поняття «цифровий лобізм», що поєднує елементи класичного лобіювання з технологіями масових комунікацій, штучного інтелекту та соціальних мереж.

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.